

Udkast til kommissorium for Fiskerikommissionen

Havet omkring Danmark har i århundreder været grundlag for, at Danmark kunne drive fiskeri og sikre sunde og gode fødevarer. I mange år har adgangen til britisk farvand via EU været en hjørnesten i dansk fiskeri og for følgeindustrien. Storbritannien forlod EU den 31. december 2020, hvorved Brexit trådte i kraft. Brexit har skabt usikkerhed og forårsaget et markant kvotetab for dansk fiskeri. Udover Brexit er fiskeriet også udfordret af blandt andet reducerede fiskebestande og stigende brændstofpriser. Dertil kommer, at der i fremtiden bliver kamp om pladsen på havet, når Danmarks skal bygge havvindmøller, og naturen skal beskyttes bedre. Det er derfor nødvendigt at gentænke dansk fiskeri og se på, hvordan dansk fiskeri sikres i fremtiden.

Det skal undersøges, hvordan Danmarks fiskerierhverv fortsat kan udvikle sig efter Brexit, så fiskerierhvervet kan være økonomisk levedygtigt og bidrage til samfundsøkonomien samtidig med, at klima og havmiljø beskyttes. På den baggrund har alle Folketingets partier ved aftale af 16. december 2021 om udmøntningen af Brexit-reserven til fiskerisektoren besluttet at nedsætte en fiskerikommission:

"Aftaleparterne er enige om at nedsætte et ekspertudvalg for fiskeri til udarbejdelse af forslag til løsning af fiskeriets strukturelle, økonomiske og miljømæssige udfordringer efter Brexit.

Udvalget skal komme med anbefalinger til, hvordan fiskeriet kan udvikles til et stærkt og bæredygtigt og økonomisk robust erhverv, der kan bidrage til Danmarks og EU's økonomi, beskæftigelse i Danmarks fiskeriafhængige områder, klimamål, havstrategi og økosystembaserede havplan."

Formål og rammer

Formålet med Fiskerikommissionens arbejde er at komme med anbefalinger til, hvordan det danske fiskerierhverv efter Brexit kan udvikle sig efter følgende målsætninger:

Størst muligt samfundsøkonomisk udbytte af fiskeriet inden for de miljømæssige rammer

- Et økonomisk sundt og ressourceeffektivt erhverv.
- Et erhverv, som bidrager til den danske økonomi og beskæftigelse, specielt i de lokalområder hvor fiskerierhvervet er dominerende og kulturbærende.

Mindst mulig påvirkning af økosystem og klima

- Et erhverv, der bidrager til Danmarks klimamål.
- Sikring af robuste økosystemer og biodiversitet.
- Sikring af bæredygtige bestande.

For at sikre, at analysen tager højde for fiskeriets forskellige segmenter, arbejder kommissionen differentieret med anbefalinger for følgende tre segmenter; 1) kystfiskeriet, 2) demersalt havgående fiskeri og 3) pelagisk- og industrifiskeri.

Kommissionens arbejde

Kommissionens arbejde deles op i to faser. I første fase analyseres det danske fiskeri, og kommissionen opstiller visioner for fiskeriet, som flugter med målsætningerne om størst muligt samfundsøkonomisk udbytte af fiskeriet og mindst mulig påvirkning af økosystem og klima. I anden fase gives konkrete anbefalinger om virkemidler til, hvorledes visionerne kan realiseres. Der udarbejdes et virkemiddelkatalog, hvorunder synergier imellem virkemidlerne beskrives.

Fase 1

I første fase udarbejder kommissionen en aktuel status til Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri for de tre segmenter af fiskeriet, hvorved kommissionen beskriver segmenternes udfordringer i forhold til de opstillede målsætninger. Der fokuseres på:

- Fiskerivirksomhedernes økonomiske bæredygtighed, stabilitet og forretningsmodeller ift. afsætning.
- Fiskeriets bidrag til samfundsøkonomien og beskæftigelsen, dets funktion for lokalsamfund samt relaterede erhverv.
- Tilgangen af nye fiskere og virksomheder.
- Fiskeriets påvirkning af klimaet.
- Fiskeriets påvirkning af økosystemerne.
- Økosystemernes tilstand og konsekvenser for fiskeriet.

På den baggrund skitserer kommissionen en eller flere visioner for hvert segment, hvor virksomhedernes økonomiske bæredygtighed går hånd i hånd med den grønne omstilling.

Fase 2

I anden fase af kommissionens arbejde formulerer kommissionen konkrete anbefalinger om virkemidler, der under hensyntagen til de eksisterende økonomiske rammer kan understøtte realiseringen af de opstillede visioner for fiskeriets tre segmenter. Virkemidlerne kan eksempelvis vedrøre følgende:

- Udvikling af fiskerierhvervets indtjeningsmuligheder, herunder om der kan opnås højere værdi for de tilgængelige råvaremængder gennem nye forretningsmodeller, samt om de tilgængelige fiskeriressourcer kan udnyttes i højere grad.
- Finansiering og strukturforhold, herunder ejerformer, ejerskifte og generationsskifte i forhold til den nødvendige strukturudvikling og tilpasning i erhvervet.
- Regulering af fiskeriets udøvelse, redskabsregler mv.
- Incitamentsskabelse i form af f.eks. støtte eller målrettet regulering.
- Arealanvendelse.
- Forskning, udvikling og uddannelse, herunder fiskeriuddannelse og rådgivningsindsatsen.
- Forbedring af dataindsamling og simplificering af kontrollen.

Kommissionens anbefalinger om virkemidler for hvert af de tre segmenter i fiskeriet skal indeholde vurderinger af de biologiske og klimamæssige effekter, omkostningseffektivitet, erhvervsøkonomiske og samfundsøkonomiske konsekvenser, herunder balancering mellem hensynet til økonomi, beskæftigelse, kultur, natur og klima.

I anbefalingerne skal kommissionen endvidere lægge vægt på et hensyn om at understøtte en enkel, transparent og administrerbar regulering.

I kommissionens arbejde inddrages de relevante politiske og reguleringsmæssige rammer for fiskeriet, herunder EU's fælles fiskeripolitik, havstrategidirektivet, anbefalingerne fra Ekspertgruppen for en Grøn Skattereform, NaturSkånsom, Den Europæiske Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfond (EHFAF), GUDP, Danmarks havplan og lukkede områder.

Kommissionen afslutter sit arbejde senest d. 31. december 2023, hvor den samlede rapport afleveres til Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri med henblik på offentliggørelse.

Sammensætning

Fiskerikommissionen sammensættes af 10 medlemmer inklusiv en forperson. Medlemmerne udpeges ud fra deres personlige kapacitet og sagkyndighed inden for økonomi, finansiering, innovation, fiskeriforvaltning, fiskeribiologi og fiskeriteknologi, havnatur og klima.

Forpersonen for kommissionen udvælger de resterende ni kommissionsmedlemmer. Det foreslås, at følgende fagligheder repræsenteres i kommissionen:

- To eksperter inden for iværksætteri og fødevarerudvikling.
- To eksperter inden for økonomi og finansiering.
- To eksperter inden for fiskeri, forvaltning og samfund.
- To eksperter inden for økosystemer.
- En ekspert inden for klima.

Der nedsættes også et rådgivende panel af interessenter, som vil indgå i en løbende kvalificering og sparring af kommissionens arbejde. Panelet vil inkludere op til to repræsentanter fra følgende organisationer: Center for Bæredygtige Livsformer, Danish Seafood Association, Danmarks Fiskeriforening Producentorganisation, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Pelagiske Producentorganisation, Danske Havne, Fiskerikajen, Foreningen for Skånsomt Kystfiskeri Producentorganisation, Levende Hav, Marine Ingredients Denmark og evt. andre interessenter.

Kommissionen sekretariatsbetjenes af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Andre berørte ministerier, som Miljøministeriet og Erhvervsministeriet, inddrages i relevant omfang.